

ГУЛИЕВА РАХИЛЯ ИЛДЫРЫМ гызы
доктор философии по филологии, доцент

**Доцент кафедры методики преподавания азербайджанского языка
и литературы**

Рабочий телефон: 012- 539-10-88

Email: dr.guliyeva@mail.ru

КРАТКАЯ БИОГРАФИЯ

- ❖ Родилась 16 декабря 1947 года в Лачинском районе.
- ❖ 1954-1961 – училась в Шушинской городской гимназии №1.
- ❖ 1961-1965 – училась в Шушинском городском педагогическом техническом училище (окончила с отличием).
- ❖ 1965-1970 – училась на филологическом факультете Бакинского государственного университета.
- ❖ Замужем, имеет двоих детей.

УЧЕНЫЕ СТЕПЕНИ И УЧЕНЫЕ ЗВАНИЯ

- ❖ 1974-1980 – диссертант кафедры азербайджанского языкознания БГУ.
- ❖ 1980 – защитила диссертацию на тему «Частицы в азербайджанском языке» и получила диплом доктора философии по филологии.
- ❖ 1982 – получила звание доцента.

ТРУДОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

- ❖ 1970-1981 – **преподаватель** Ханкендинского государственного педагогического института.
- ❖ 1981-1982 – **старший преподаватель** Ханкендинского государственного педагогического института.
- ❖ 1982-1988 – **доцент** Ханкендинского государственного педагогического института.
- ❖ С 1988 – **доцент** кафедры методики преподавания азербайджанского языка и литературы БГУ.
- ❖ С 2015 – **член научного семинара** Ученого совета по защите диссертаций D.02.181 Бакинского государственного университета.

ПРЕПОДАВАЕМЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ

- ❖ Методика преподавания азербайджанского языка
- ❖ Теоретические проблемы методологии преподавания азербайджанского языка
- ❖ Теоретико-методологические основы грамматического анализа

ОБЛАСТЬ ИССЛЕДОВАНИЯ

- ❖ Грамматическая структура азербайджанского языка
- ❖ Вопросы преподавания азербайджанского языка

УЧАСТИЕ В КОНФЕРЕНЦИЯХ, КУРСАХ, ТРЕНИНГАХ

- ❖ 1983, Ханкенди, Азербайджан. Республиканская научная конференция «Дружба народов и братство в советской литературе».
 - ❖ 1984, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-методическая конференция «Вопросы преподавания азербайджанского языка».
 - ❖ 1986, Баку, Азербайджан. Республиканская межвузовская научная конференция «Проблемы азербайджанской ономастики».
 - ❖ 1997, Баку, Азербайджан. Курсы повышения квалификации, организованные Министерством образования Азербайджанской Республики
 - ❖ 2002, Баку, Азербайджан. Курсы повышения квалификации, организованные Министерством образования Азербайджана при Азербайджанском институте учителей.
 - ❖ 2008, Баку, Азербайджан. Курсы «Совершенствование профессионального уровня учителей», организованные совместно Министерством образования Азербайджанской Республики и благотворительной организацией «Мадад» (получила сертификат).
 - ❖ 2008, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция «Актуальные проблемы азербайджанской филологии», посвященная 85-летию общенационального лидера Гейдара Алиева.
 - ❖ 2010, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция «Актуальные проблемы азербайджанской филологии», посвященная 100-летию проф. Джафара Хандана.
 - ❖ 2011, Баку, Азербайджан. Республиканская научная конференция, посвященная 20-летию восстановления государственной независимости Азербайджанской Республики.
-
- ❖ 2012, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция «Актуальные проблемы азербайджанской филологии», посвященная 150-летию со дня рождения М.А. Сабира.
 - ❖ 2013, Баку, Азербайджан. профессор Он посвящен 120-летию Бакра Чобанзаде
 - ❖ Республиканская научная конференция «Б.Чобанзаде и современные проблемы тюркологии».
 - ❖ 2014, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция «Актуальные проблемы азербайджанской филологии», посвященная 130-летию Мамеда Амина Расулзаде.
 - ❖ 2015, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция «Актуальные проблемы азербайджанской филологии», посвященная 92-й годовщине со дня рождения общенационального лидера Гейдара Алиева.
 - ❖ 2015, Баку, Азербайджан. Международная научная конференция, посвященная 90-летию со дня рождения народного поэта Бахтияра Вахабзаде.
 - ❖ 2015, Карс, Турция. Международный научный симпозиум «Азербайджанские исследования: настоящее, прошлое и будущее».
 - ❖ 2016, Баку, Азербайджан. Республиканская научная конференция, посвященная 80-летию акад. Тофига Гаджиева.
 - ❖ 2016, Баку, Азербайджан. Республиканская научная конференция «Современная тюркология: вчера, сегодня и завтра», посвященная 90-летию Бакинского тюркологического конгресса.
 - ❖ 2017, Баку, Азербайджан. Международная научная конференция, посвященная 85-летию акад. А.Ахундова.
 - ❖ 2017, Баку, Азербайджан. Международная научная конференция, посвященная 300-летию М.П.Вагифа.
 - ❖ 2018, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная 95-летию со дня рождения общенационального лидера азербайджанского народа Гейдара Алиева.
 - ❖ 2018, Баку, Азербайджан. Международная научная конференция «Азербайджанский язык: вчера и сегодня».
 - ❖ 2018, Баку, Азербайджан. Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная 110-летию Мир Джаалала.

Книги

- ❖ 2007, Теоретико-методологические основы грамматического анализа (учебник) (в соавторстве). Баку: Чашиоглу, 279 с.
- ❖ 2018, Азербайджанский язык (учебное пособие для студентов вузов и лиц, самостоятельно изучающих азербайджанский язык). Баку, «Ганджлик», 760 с.

Методические рекомендации и программы

- ❖ 1999, азербайджанский язык (заявка). Баку, 36 с.
- ❖ 2000, преподавание синтаксических отношений в российских разделах (методические инструкции). Баку, 28 с.
- ❖ 2001, Практическая студенческая работа (методическая инструкция). Баку, 17 с.
- ❖ 2001, Методика преподавания азербайджанского языка (Программа). Баку, 15 с.
- ❖ 2001, Теоретико-методологические основы грамматического анализа (методические указания). Баку, 10 с.
- ❖ 2001, преподавание литературы (программное обеспечение). Баку, 15 с.
- ❖ 2003, Методические рекомендации по анализу грамматики (методическое руководство) / Филологический факультет (курсы III-V), Баку, стр. 145-172
- ❖ 2007, азербайджанский язык (программа) (вместе с З. Набиевой). Баку, 14 с.
- ❖ 2008, методика преподавания азербайджанского языка (программа) (совместно с Х.Ашгеровым). Баку, 27 с.
- ❖ 2010, методика преподавания азербайджанского языка (программа) (совместно с А. Аббасовым и Ш.Алиевой). Баку, 16 с.
- ❖ 2013, азербайджанский язык (программа) (с З.Набиевой). Баку, 17 с.
- ❖ 2015, Теоретические проблемы методологии преподавания азербайджанского языка. Баку, 16 с.

Статьи

- 1975, Ədatların tədrisi haqqında // «Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi» jurnalı, № 4, s. 20-25
 - 1976, Ədatların semantik növləri // ADU-nun «Elmi əsərləri» (dil və ədəbiyyat məcmuəsi), № 1, s. 44-52
 - 1976, Bir neçə ədatın mənşəyi haqqında // ADU-nun «Elmi əsərləri» (dil və ədəbiyyat məcmuəsi), № 3, s. 40-46
 - 1978, Ədatların qrammatik xüsusiyyətləri // ADU-nun «Elmi əsərləri» (dil və ədəbiyyat məcmuəsi), № 3, s. 57-64
 - 1979, *İdi, imiş isə*-nin mövqeyi haqqında // ADU-nun «Elmi əsərləri» (dil və ədəbiyyat məcmuəsi), № 3, s. 43-50
 - 1982, Morfologiya ilə sintaksisin qarşılıqlı əlaqəsi haqqında // «Azərbaycan dilinin qrammatik quruluşu məsələləri» (elmi əsərlər toplusu), Bakı: ADU nəşriyyatı, s. 72-76
 - 1983, Tabeli mürəkkəb cümlələrin yaranmasında ədatların rolu // «Azərbaycan dilinin qrammatik quruluşu haqqında suallar» (elmi əsərlər toplusu), Bakı: ADU nəşriyyatı, s. 68-72
 - 1983, İ.Əfəndiyevin «Dağlar arxasında üç dost» romanında xalqlar dostluğu / «Sovet ədəbiyyatında xalqlar dostluğu və qardaşlıq» mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Xankəndi, s. 96-98
 - 1983, Tabeli mürəkkəb cümlənin qurulmasında **bir** köməkçi vasitəsinin rolu // «Azərbaycan dilində tabeli mürəkkəb cümlə məsələləri» (elmi əsərlərin tematik məcmuəsi). Bakı, s. 94-97
-

- ❖ 1984, Pedaqoji institutlarda morfologiya ilə sintaksisin qarşılıqlı əlaqəsinin tədrisi / «Azərbaycan dilinin tədrisi məsələləri» mövzusunda Respublika elmi-metodik konfransının materialları, Bakı, s. 95-98
- ❖ 1986, Şəxs adlarının leksik-qrammatik xüsusiyyətləri / «Azərbaycan onomastikasının problemləri» mövzusunda Respublika ali məktəblərarası elmi konfransının materialları. Bakı, s. 99-102
- ❖ 1987, Ara cümlələr haqqında // «Azərbaycan dilində sintaktik konstruksiyalar» (elmi əsərlərin tematik məcmusu). Bakı: ADU nəşri, s. 56-59
- ❖ 1987, Azərbaycan dilçiliyində sifət və zərf məsələsinə dair // «Azərbaycan dili morfologiyasının aktual məsələləri» (elmi əsərlərin tematik toplusu). Bakı: ADU nəşri, s. 94-96
- ❖ 1988, Q.Zakirin əsərlərində işlənən bəzi toponimlərin mənşəyi haqqında // «Azərbaycan onomastikası problemləri». II hissə. Bakı: API nəşri, s.76-79
- ❖ 1990, Azərbaycan dilində ədatların üslubi xüsusiyyətləri // «Üslubiyyat məsələləri». Bakı: BDU nəşri, s. 77-80
- ❖ 1993, Şəxs adlarının qrammatik xüsusiyyətləri // «Dil və ədəbiyyat» məcmuəsi. II buraxılış. Bakı, s. 84-87
- ❖ 1995, Feilin mənə növlərinin qrammatik omonimliyi və ikili funksiyası // «Dil və ədəbiyyat» məcmuəsi. II buraxılış. Bakı, s. 62-67
- ❖ 1995, Müştərək oğuz abidələrinin dilində bəzi qrammatik xüsusiyyətlər (Ə.Cavadovla birlikdə) // «Elm və həyat» jurnalı, № 2, s. 17-19
- ❖ 1999, Azərbaycan dilinə aid mükəmməl dərslik (Ə.Cavadovla birlikdə) // «Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi» jurnalı, № 1, s.61-63
- ❖ 1999, «Kitabi-Dədə Qorqud» dastanlarında feilin növləri // «Dil və ədəbiyyat» elmi-nəzəri jurnalı, № 4, s. 44-47
- ❖ 2001, Dilçilik elminə yeni töhfə (E.Abbasovla birlikdə) // «Təhsil, mədəniyyət, incəsənət» bilgi dərgisi. Bakı, s. 124-127
- ❖ 2002, Лингвистические основы обучения разговорному стилю речи (N.Bədəlova ilə birlikdə) // «Sosial bilgilər» dərgisi, № 1, s. 15-18
- ❖ 2005, «Kitabi-Dədə Qorqud» dastanlarında feil şəkillərinin xüsusiyyətləri // «Təhsil, mədəniyyət, incəsənət» jurnalı, № 3-4, s. 82-87
- ❖ 2006, Ədəbi dilin qrammatik normaları və onlara riayət edilməsinin nitqdə əhəmiyyəti // «Təhsil, mədəniyyət, incəsənət» jurnalı, № 3-4, s.76-81
- ❖ 2007, Azərbaycan dilində feilin növ şəkilçiləri haqqında // «Dil və ədəbiyyat» elmi-nəzəri jurnalı, № 4, s.73-76
- ❖ 2008, Azərbaycan dilinin inkişafında Heydər Əliyev epoxası / Ümummilli lider H.Əliyevin anadan olmasının 85 illik yubileyinə həsr olunmuş «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, s. 15-19
- ❖ 2008, Azərbaycan dilində ədatların yazılışındakı bəzi dolaşıqlıqlara dair // «Dil və ədəbiyyat» beynəlxalq elmi-nəzəri jurnalı, № 2 (62), s. 242-244
- ❖ 2009, Bəzi sözlərin nitq hissələri içərisində mövqeyinə dair // «Bakı Dövlət Universitetinin Xəbərləri» (humanitar elmlər seriyası), № 1, s. 32-40
- ❖ 2009, Tələbələrdə şifahi nitqin inkişaf etdirilməsi // «Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi» jurnalı, № 4, s. 43-50
- ❖ 2010, Mənalı ömür yolu // «Prof. Məhəmməd Həsənov» kitabında, Bakı, s. 110-114
- ❖ 2010, Ədəbi tələffüz təlimi / Prof. Cəfər Xəndanın anadan olmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, s. 330-340
- ❖ 2010, İnsanlıq zirvəsini fəht etmiş unudulmaz müəllim // AMEA-nın «Tədqiqlər» jurnalı, № 2, s. 61-66
- ❖ 2011, N.Nərimanov ana dili və onun tədrisi məsələləri haqqında / Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyinin bərpasının 20-ci ildönümünə həsr olunmuş «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, s. 296-274
- ❖ 2011, Alovlu, vətənpərvər, türkçü alim, cəsarətli insan / «Müasir Azərbaycan filologiyası: axtarışlar, perspektivlər» mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 93-95
- ❖ 2011, Feilin növ kateqoriyasının tədrisi // «Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi» elmi-metodiki jurnalı, № 2, s. 54-60
- ❖ 2012, Şair, alim Bəxtiyar Vahabzadə - müəllim Bəxtiyar Vahabzadə / M.Ə.Sabirin anadan olmasının 150 illik yubileyinə həsr olunmuş «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, s. 348-355
- 2012, Qısa ömür ərzində kamillik zirvəsini fəth edən alim – Bəxtiyar Məmmədzadə / «Xatirələrdə

yaşayan Bəxtiyar» kitabı. Bakı, s. 180-184

- 2013, Elm, təhsil, mədəniyyət və incəsənətin böyük qarantı, aparıcı qüvvəsi / «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, s. 22-27
- 2013, Yüksək mənəvi keyfiyyətləri, xəfif danışığı ilə yaddaşlarda yaşayan nəcib insan /«Bir işığın zərrələri» kitabı. Bakı, s. 212-217
- 2013, Zərif duyğuların tərənnümü // «Dil və ədəbiyyat» beynəlxalq elmi-nəzəri jurnalı, № 1 (85), s. 201-204
- 2013, Gözəl insan, ləyaqətli alim, fədakar pedaqoq // «Söz» jurnalı, № 3, s. 19-22
- 2013, F.Köçərlinin ədəbi fəaliyyəti haqqında // «Dil və ədəbiyyat» beynəlxalq elmi-nəzəri jurnalı, № 4 (88), s. 238-242
- 2013, «İfadəli oxudan praktikum» fənninin tədrisi lazımdır? / Prof. Bəkir Çobanzadənin anadan olmasının 120 illik yubileyinə həsr olunmuş «B.Çobanzadə və türkologiyanın müasir problemləri» mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 245-249
- 2014, F.Köçərlinin pedaqoji fəaliyyəti haqqında / Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin anadan olmasının 130 illik yubileyinə həsr olunmuş «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 325-330
- 2014, Söz assosiasiyasının yaradılması üçün sözlərin seçilməsi prinsipləri / BDU-nun 95 illik yubileyinə həsr olunmuş Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 209-216
- 2014, Mənalı ömür yolu //«Söz» jurnalı, iyul, s. 10-12
- 2015, Söz ehtiyatını zənginləşdirmək üçün işin məzmunu // «Filologiya məsələləri», s. 267-276
- 2015, Azərbaycan dilçiliyində Yusif Seyidov mərhələsi / Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin anadan olmasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş Beynəlxalq elmi konfransın materialları. Bakı, s. 289-293
- 2015, Kommunikativ vəzifənin həyata keçirilməsi / Ümummilli lider H.Əliyevin anadan olmasının 92 illik yubileyinə həsr olunmuş «Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri» mövzusunda Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, s. 282-287
- 2015, Azərbaycan Türkçesinde konuşmanın geliştirilmesi yöntemleri / “Azərbaycanşünaslıq: Bu günü, keçmişi və gələcəyi” mövzusunda Beynəlxalq elmi simpozium. Qars, s. 695-709
- 2016, İdrak ətirli esselər (M.Abdullayeva ilə birlikdə) // «Söz» jurnalı, mart, s. 26-29
- 2016, Qarabağ həsrətli Tofiq müəllim // Akademik T.Hacıyevin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş «Türklük biliminə bir ömür prof. dr. T.Hacıyev kitabı». Ankara: Akçağ, s. 125-131
- 2016, Akademik T.Hacıyev türkologiyanın canlı ensiklopediyası idi / Akademik Tofiq Hacıyevin anadan olmasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 29-33
- 2016, I Bakı Türkoloji Qurultayında orfoqrafiya məsələləri / I Bakı Türkoloji Qurultayının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş “Müasir türkologiya: dünən, bu gün və sabah” mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 27-31
- 2016, M.Şəhriyar dilinin poetikliyi və bənzərsizliyi (Ş.Əliyeva ilə birlikdə) / I Bakı Türkoloji Qurultayının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş “Müasir türkologiya: dünən, bu gün və sabah” mövzusunda Respublika elmi konfransının materialları. Bakı, s. 207-211
- ❖ 2017, Azərbaycan dilində səs və fonem münasibətlərinə dair (Akad. A.Axundovun elmi yaradıcılığı əsasında). Akademik Ağamusa Axundovun 85 illiyinə həsr olunmuş Beynəlxalq Elmi konfransın materialları “Elm” nəşriyyatı, Bakı, səh.255-259.
- ❖ 2017, Rus dili leksikasında işlənən Türk mənşəli sözlər. M.P.Vaqifin 300 illiyinə həsr olunmuş Beynəlxalq Elmi konfransın materialları. BDU nəşri, səh. 308-311 (həmmüəlliflə S.Məmmədova)
- ❖ 2018, Nəsillərə nümunə olan ömür yolu. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 95 illiyinə həsr olunmuş Respublika elmi-nəzəri konfransının materialları. Bakı, səh. 5-9
- ❖ 2018, Bəkir Çobanzadə və Azərbaycan dilinin tədrisi.”Azərbaycan dili: dünən və bu gün” mövzusunda Beynəlxalq Elmi konfransın materialları. Bakı, səh. 40-45.
- ❖ 2018, İki dahinin görüşü: Professor Yusif Seyidovun “MİR Cəlal 100”monoqrafiyasına bir nəzər. Mir Cəlalın 110 illiyinə həsr olunmuş Respublika elmi-nəzəri konfransın materialları. Bakı, səh.206-214.

-
- ❖ 1987- ci ildə Xankəndi Dövlət Pedaqoji İnstitutu tərəfindən «Fəxri fərman»la təltif olunub.
 - ❖ 2009-cu ildə Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən «Fəxri fərman»la təltif olunub.
 - ❖ 2014-cü ildə BDU-da «Universitetdaxili 50+50» qrant müsabiqəsinin qalibi olub.
 - ❖ 2015-ci ildə Türkiyənin Qafqaz Universiteti tərəfindən «Azərbaycanşünaslıq: Bu günü, keçmişi və gələcəyi» mövzusunda Beynəlxalq elmi simpoziumda fəal iştirakına görə «Təşəkkürnamə» ilə təltif olunub.
-
- ❖ 2017, Fəxri fərman – BDU-nun HİK tərəfindən
 - ❖ 2017, Təşəkkürnamə - Atatürk Kültür, Dil və Tarih Kurumu tərəfindən
 - ❖ 2018, Təşəkkürnamə - “Sosial və İqtisadi İslahatlara Dəstək” İctimai Birliyi tərəfindən